



# **Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego**

*Koordinator doradztwa zawodowego  
Agnieszka Makowska*

Warszawa 2015

## Spis treści

|   |    |
|---|----|
| 1. Ocena zapotrzebowania na WSDZ w LXIII Liceum Ogólnokształcącym im. Lajosa Kossutha w Warszawie ..... | 3  |
| 2. Założenia i cele WSDZ. ....  | 3  |
| 3. Przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego. ....                             | 5  |
| 4. Podstawowe pojęcia z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego. ....                               | 6  |
| 5. Realizacja WSDZ.....   | 7  |
| 6. Funkcjonowanie WSDZ.....   | 8  |
| 6.1. Zadania szkolnego koordynatora doradztwa zawodowego.....   | 8  |
| 6.3. Działania pracowników szkoły na rzecz uczniów i rodziców w ramach WSDZ.....                        | 11 |
| 6.4. Formy, metody i techniki pracy doradczej. ....   | 11 |
| 7. Korzyści wynikające z wdrożenia WSDZ w Szkole.....   | 13 |
| Dla indywidualnych odbiorców: .....   | 13 |
| Dla szkoły:.....  | 15 |
| Dla środowiska lokalnego: .....   | 15 |
| Dla pracodawców: .....  | 15 |
| 8. Bloki tematyczne.....  | 16 |
| 9. WSDZ dla LXIII Liceum Ogólnokształcącym im. Lajosa Kossutha w Warszawie. ....                        | 24 |
| 10. Ewaluacja. ....   | 26 |
| <i>Załączniki:</i> .....  | 28 |
| Scenariusze zajęć.....  | 28 |
| <i>Publikacje:</i> .....  | 30 |

## **1. Ocena zapotrzebowania na WSDZ w LXIII Liceum Ogólnokształcącym im. Lajosa Kossutha w Warszawie**

### **2. Założenia i cele WSDZ.**

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- ✓ wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- ✓ na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- ✓ na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- ✓ szkoła ponadgimnazjalna odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowej uczniów;
- ✓ pomocy i wsparcia udzielają specjaliści i nauczyciele;
- ✓ preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- ✓ działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły;
- ✓ WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną);
- ✓ WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

*Cele programu WSDZ:*

Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia jest jednym z najważniejszych celów wychowawczych.

*Cel główny* wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

### *Cele szczegółowe:*

#### Uczniowie:

- ✓ poznają własne predyspozycje zawodowe – zainteresowania, uzdolnienia;
- ✓ rozwijają swoje umiejętności i kompetencje;
- ✓ rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- ✓ wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
- ✓ potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń;
- ✓ są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- ✓ są zmotywowani do pracy na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego;
- ✓ znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- ✓ posiadają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- ✓ znają system kształcenia oraz ofertę szkół wyższych;
- ✓ znają zasady rekrutacji i terminarz rekrutacyjny;
- ✓ wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu;
- ✓ znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu i szkoły;
- ✓ znają źródła informacji edukacyjnej i zawodoznawczej;
- ✓ są otwarci i przygotowani na wyzwania współczesnego świata;
- ✓ znają trendy kierujące rynkiem pracy i przyczyny bezrobocia.

#### Nauczyciele:

- ✓ wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu w określaniu indywidualnych profili;
- ✓ potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- ✓ rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- ✓ wspierają decyzję zawodowo – edukacyjną swoich uczniów;
- ✓ realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową;
- ✓ wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- ✓ włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

### Rodzice:

- ✓ znają problematykę rozwoju zawodowego dziecka;
- ✓ są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- ✓ znają czynniki ważne przy wyborze kierunku studiów i zawodu;
- ✓ znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół wyższych, zasady rekrutacji;
- ✓ wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- ✓ angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy).

### **3. Przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego.**

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w następujących dokumentach:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz. 1304, Nr 203, poz. 1966, Nr 228, poz. 2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) – dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

- Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003 r. jako jeden z priorytetów uznaje tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych.
- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. jako jedno z sześciu głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej.
- Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004 roku – 9286/04 to najważniejszy do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego. „Wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli, szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, ze zm.).

#### **4. Podstawowe pojęcia z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.**

##### *Poradnictwo zawodowe*

Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces. (Ogólne zasady funkcjonowania poradnictwa zawodowego w systemie urzędów pracy).

##### *Orientacja zawodowa*

Działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji – mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły. (K. Lelińska)

##### *Doradztwo zawodowe*

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (K. Lelińska)

#### *Doradca zawodowy*

Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym, w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów, oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej (Klasyfikacja Zawodów i Specjalności).

#### *Informacja zawodowa*

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji. (K. Lelińska)

#### *Informacja edukacyjna*

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem. (G. Sołtysińska)

### **5. Realizacja WSDZ**

LXIII Liceum Ogólnokształcącym im. Lajosa Kossutha w Warszawie, posiada odpowiednie zasoby do realizacji wyznaczonych zadań w ramach WSDZ. W szkole funkcję koordynatora doradztwa zawodowego pełni pedagog szkolny. Szkoła dysponuje odpowiednim zapleczem do udzielania porad i konsultacji indywidualnych oraz pomieszczeniami do prowadzenia warsztatów grupowych. Sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt audio-wizualny (np. komputery z dostępem do Internetu, tablice multimedialne, telewizory, rzutniki, tablice projekcyjne, odtwarzacze DVD). Ponadto pedagog dysponuje multimedialnymi programami do badania predyspozycji zawodowych uczniów, bazą danych

o zawodach, rynku pracy, informatorami o szkołach wyższych, specjalistyczną literaturą, scenariuszami zajęć doradczych, broszurami, ulotkami, plakatami itp.. Treści z zakresu doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery są realizowane w szkole w ciągu roku szkolnego, zgodnie z harmonogramem działań WSDZ: na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w projektach, w Targach Edukacyjnych Perspektywy, spotkaniach z przedstawicielami szkół wyższych, giełdzie szkół i tematycznych wycieczkach szkolnych.

## **6. Funkcjonowanie WSDZ**

Za realizację WSDZ odpowiada Dyrektor szkoły, pedagog, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania doradcze. Poradnictwo zawodowe to system działań oparty na współpracy wielu podmiotów, dlatego też rodzice uczniów powinni być włączeni w proces doradczy, bo od nich zależy czy decyzje młodych ludzi wypracowane na zajęciach szkolnych zostaną potwierdzone w domu. Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli, pozwoli podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji, w obszarze przedsiębiorczości, wychowania, doradztwa i orientacji zawodowej.

### *6.1. Zadania szkolnego koordynatora doradztwa zawodowego.*

- ✓ Szkolny doradca zawodowy systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie poszczególnych uczniów, rodziców na informacje edukacyjne i zawodowe;
- ✓ pomaga uczniom w określeniu ich zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- ✓ udziela uczniom indywidualnych porad zawodowych;
- ✓ pomaga w określaniu możliwości zawodowych uczniów mających określone ograniczenia psychofizyczne i wskazanie odpowiedniego dla nich rodzaju zatrudnienia, udziela im informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania zawodu;
- ✓ gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- ✓ organizuje/prowadzi zajęcia klasowe przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;



- ✓ organizuje/prowadzi zajęcia grupowe (warsztaty) umożliwiające nabycie przez uczniów odpowiednich umiejętności poszukiwania, uzyskiwania i utrzymania pracy;
- ✓ współpracuje z innymi nauczycielami (Radą Pedagogiczną ) w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie orientacji zawodowej;
- ✓ współpracuje z rodzicami, udziela informacji na temat aktualnej oferty edukacyjnej szkół wyższych, o zawodach oraz o aktualnej sytuacji na rynku pracy;
- ✓ opracowuje i aktualizuje informacje o zawodach, drogach uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz potrzebach rynku pracy;
- ✓ upowszechnia wiedzę na temat planowania kariery zawodowej, możliwości pozyskiwania informacji o zawodach, uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych, sytuacji na rynku pracy lokalnym, krajowym i w UE;
- ✓ prowadzi odpowiednią dokumentację udzielanych porad;
- ✓ kieruje, w sprawach trudnych, do specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, lekarza medycyny pracy;
- ✓ wzbogaca własny warsztat pracy o nowoczesne środki przekazu informacji oraz udostępnia je osobom zainteresowanym;
- ✓ współpracuje z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi WSDZ m.in: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, MC Informacji Zawodowej OHP;
- ✓ systematycznie podnosi własne kwalifikacje.

## **6.2. Nauczyciele realizujący zadania wynikające z WSDZ.**

Realizacja zadań wynikających z WSDZ obejmuje ogół działań zaangażowanych podmiotów: specjalistów, wychowawców, nauczycieli, uczniów, rodziców i instytucji zewnętrznych. Wspólnie i systematycznie działający nauczyciele, zmotywowani uczniowie, zaangażowani rodzice spowodują, że profesjonalna pomoc doradcza trafi do każdego indywidualnego odbiorcy, który potrzebuje wsparcia, pomocy i informacji. Zakres działań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w LXIII Liceum Ogólnokształcącym im. Lajosa Kossutha w Warszawie.

Pedagog szkolny – pedagogizacja rodziców (indywidualnie lub grupowo) w razie potrzeby na zebraniach z rodzicami przy udziale wychowawców, kierowanie uczniów

ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym do innych specjalistów lub do placówek przysposabiających do zawodu.

Wychowawcy na lekcjach wychowawczych (zawodoznawczych) wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego.

Nauczyciel biblioteki gromadzą prenumerowane czasopisma i literaturę z zakresu psychologii, prawa pracy i doradztwa zawodowego, udostępniają informatory i ulotki o szkołach, wskazują źródła informacji.

Nauczyciel informatyki w ramach własnego przedmiotu prowadzą naukę poszukiwania informacji (np. dotyczących zatrudnienia), wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem.

Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie omawiają treści dotyczące pracy i przedsiębiorczości (cechy przedsiębiorcy), potrzeby człowieka i sposoby ich zaspokojenia, życiorys i list motywacyjny, przyczyny bezrobocia, prowadzą warsztaty: „Jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej”, „Negocjacje w praktyce”, „Własna firma, ale jaka?”, „Formy pracy przedsiębiorstw w Polsce i UE”, „Dlaczego warto być zatrudnionym na umowę o pracę”.

Nauczyciele języka polskiego nadzorują uczniów biorących udział w konkursach literackich o tematyce zawodowej. W klasach maturalnych pisanie życiorysu (tworzenie współczesnego życiorysu niewspółczesnego bohatera), autoprezentacja.

Nauczyciele języków obcych prezentują uczniom filmy o zawodach w języku angielskim, niemieckim, hiszpańskim, rosyjskim, francuskim. Uczą pisanie listu motywacyjnego i CV, korespondencji zawodowej, savoir vivre (elementy związane z nauką języka). Uczą podstawowych zwrotów z języka obcego zawodowego związanego z rynkiem pracy, równouprawnieniem, zatrudnianiem osób niepełnosprawnych oraz jak przeprowadzić rozmowę kwalifikacyjną.

Nauczyciel etyki przedstawia znaczenie pracy w życiu człowieka, wartość pracy, etykę zawodową.

Nauczyciele biologii omawiając stan zdrowia i choroby człowieka nawiązują do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym a fizycznym.

### *6.3. Działania pracowników szkoły na rzecz uczniów i rodziców w ramach WSDZ.*

Pracownicy szkoły odpowiednio do swoich kwalifikacji i wiedzy z orientacji zawodowej – prowadzą lekcje, warsztaty, spotkania indywidualne, wskazują uczniom możliwości praktycznego zastosowania zdobytych umiejętności i wiedzy oraz uświadamiają wagę poszczególnych przedmiotów w kształtowaniu kariery zawodowej. Wykorzystują wiedzę na temat ucznia, pomagają w określaniu indywidualnych profili, rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową. Wszelkie działania pracowników szkoły mają na celu przygotowanie uczniów do samodzielności, radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych (np. egzaminy, podejmowanie decyzji), łatwej adaptacji do nowych warunków w środowisku szkolnym i zawodowym. Działania na rzecz rodziców obejmują w szczególności: przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach, prezentację założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów, zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganium rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych przez ich dzieci. Specjaliści prowadzą indywidualną pracę z rodzicami uczniów mającymi problemy zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, rodzinne. Współdziałanie pracowników szkoły w ramach WSDZ umożliwia utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły, umożliwia identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy.

### *6.4. Formy, metody i techniki pracy doradczej.*

#### Formy pracy adresowane do uczniów:

- ✓ Badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety).
- ✓ Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- ✓ Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, rozwijające umiejętności autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcami, radzenie sobie ze stresem.

- ✓ Zajęcia uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny), jak zostać przedsiębiorcą.
- ✓ Udostępnianie informacji o zawodach, o szkołach wyższych, o rynku pracy (lokalnym, krajowym, w UE), o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, obowiązującym prawie pracy.
- ✓ Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- ✓ Organizowanie dni otwartych szkoły (prezentacja i promocja oferty edukacyjnej).
- ✓ Działanie uczniowskiego wolontariatu.
- ✓ Prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów.
- ✓ Udzielanie indywidualnych porad uczniom niezdecydowanym w podjęciu decyzji o wyborze dalszej drogi kształcenia, mającymi problemy zdrowotne lub osobiste, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- ✓ Pomoc w planowaniu kariery oraz tworzeniu Indywidualnego Planu Działania (IPD), konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów.
- ✓ Organizowanie wycieczek (np. targi edukacyjne), wyjazdów integracyjnych, wyjazdów warsztatowych pozwalających pogłębiać nabywane kompetencje miękkie.

#### Formy adresowane do rodziców:

- ✓ Tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły.
- ✓ Organizowanie dni otwartych (oferta edukacyjna placówki i jej promocja).
- ✓ Prezentacja założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów.
- ✓ Wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji ich dzieci (np. warsztaty, mediacje, prelekcje).
- ✓ Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów w proces doradczy szkoły.
- ✓ Udostępnianie informacji edukacyjnych (o szkołach wyższych, rekrutacji, wymaganych dokumentach, planach rekrutacyjnych i informacji zawodowych (o zawodach przyszłości, o rynku pracy, o możliwościach zatrudnienia).
- ✓ Gromadzenie i aktualizacja informacji na stronie internetowej Szkoły oraz w gablocie „poradnictwo zawodowe” (obok gabinetu pedagoga szkolnego).

#### Formy adresowane do nauczycieli (Rady Pedagogicznej):

- ✓ Szkolenia służące promowaniu znaczenia działań z zakresu doradztwa zawodowego i planowania kariery zawodowej w szkolnictwie.
- ✓ Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.
- ✓ Śledzenie losów edukacyjnych i zawodowych absolwentów.
- ✓ Organizowanie dni otwartych szkoły (oferta edukacyjna placówki i jej promocja).
- ✓ Wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy.

#### Formy adresowane do środowiska lokalnego i lokalnego samorządu:

- ✓ Spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców,
- ✓ Współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy, z Powiatowym Urzędem Pracy.
- ✓ Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę doradczą szkoły jak KOWEZiU, MC OHP, uczelniami wyższymi.
- ✓ Wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

- ✓ Aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja.
- ✓ Metoda zapisowa – drzewko decyzyjne, mapy myślowe.
- ✓ Metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról.
- ✓ Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- ✓ Metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne do planowania kariery, prezentacje multimedialne.
- ✓ Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.
- ✓ Warsztaty zawodoznawcze. Techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne (np. analizę SWOT), kwestionariusze, wywiady, gry i zabawy.

### **7. Korzyści wynikające z wdrożenia WSDZ w Szkole.**

#### Dla indywidualnych odbiorców:

- ✓ Dostęp do aktualnej i rzetelnej informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

- ✓ Poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów.
- ✓ Świadome, samodzielne, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- ✓ Umiejętność szukania pracy, tworzenia dokumentów aplikacyjnych i prezentowania się pracodawcy.
- ✓ Ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy.
- ✓ Świadomość możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej.
- ✓ Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
- ✓ Wyrównywanie szans na rynku pracy.

#### Dla szkoły:

- ✓ Świadomi siebie uczniowie, mają większą motywację do pracy (przyczyni się to do lepszych wyników nauczania i egzaminu maturalnego).
- ✓ Zmniejszenie wskaźnika drugoroczności.
- ✓ Realizacja przepisów prawa oświatowego – przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

#### Dla środowiska lokalnego:

- ✓ Lepsze dopasowanie kompetencji zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy, zwiększenie samozatrudnienia.
- ✓ Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki.
- ✓ Podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu.
- ✓ Zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych.
- ✓ Lepsze, dynamiczne i elastyczne, dopasowanie ludzi do zawodów – co zapewni niższe koszty społeczne.
- ✓ Większa efektywność pracowników.
- ✓ Lepsza profilaktyka – uniknięcie części chorób zawodowych.
- ✓ Aktywizacja młodzieży zagrożonej społecznie, eliminacja biernych postaw, mniejsza ilość bezrobotnych „z wyboru”.

#### Dla pracodawców:

- ✓ Pracownicy o wyższych kompetencjach osobistych, umiejący pracować w grupie, kreujący postawy aktywne, radzący sobie w sytuacjach trudnych i stresowych.
- ✓ Zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów, świadomych oczekiwań rynku pracy.
- ✓ Nawiązanie dialogu pomiędzy szkołami, pracodawcami a władzami samorządowymi w celu zwiększenia miejsc pracy dla absolwentów.

## 8. Bloki tematyczne.

| Zagadnienie  | Cele   | Sposób realizacji  | Osoby odpowiedzialne   | Czas realizacji |
|--|--|--|--|-----------------|
| <b>Klasy I: Uczeń poznaje siebie</b> (zainteresowania, predyspozycje, mocne strony, cechy charakteru, temperament, wartości, samoocena). |  |  |  |                 |
| <i>Poznaję siebie:<br/>Ja w grupie.</i>  | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Dostrzega jaką rolę w grupie najczęściej odgrywa;</li> <li>+ Wie co ma wpływ na podejmowanie konkretnych ról grupowych;</li> <li>+ Rozumie dlaczego nie warto odgrywać nie swoich ról;</li> <li>+ Zna cechy grupowego podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;</li> <li>+ Omawia plusy i minusy podejmowania decyzji grupowych.</li> </ul>   | Warsztaty w ramach wyjazdu integracyjnego dla pierwszoklasistów. | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Pedagog;</li> <li>✓ Psycholog</li> <li>✓ Doradca zawodowy;</li> <li>✓ Wychowawcy klas.</li> </ul> | wrzesień        |
| <i>Poznaję siebie:<br/>Ja w nowych sytuacjach.</i>   | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Omawia, co składa się na efekt pierwszego wrażenia;</li> <li>+ Wyjaśnia związki między pierwszym wrażeniem a zachowaniem innych oraz nawiązaniem dobrych relacji interpersonalnych;</li> <li>+ Ma świadomość wartości samoobserwacji i refleksji nad sobą;</li> <li>+ Wie, czym jest stres, jakie są jego źródła i jak wpływa na człowieka;</li> <li>+ Zna wybrane techniki radzenia sobie ze stresem.</li> </ul> | Warsztaty z psychologiem.  | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Pedagog;</li> <li>✓ Doradca zawodowy;</li> <li>✓ Wychowawcy klas.</li> </ul>                      | I semestr       |
| <i>Wyznaczanie celów</i>   | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Ma poczucie wpływu</li> </ul>   | Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Doradca zawodowy,</li> </ul>  | Praca ciągła    |



|   |  |  |   |              |
|---|--|--|---|--------------|
|   | <ul style="list-style-type: none"> <li>na swoją przyszłość;</li> <li>✚ Dostrzega korzyści wynikające z wyznaczania celów;</li> <li>✚ Zna zasady skutecznego wyznaczania celów;</li> <li>✚ Stosuje model SMART do analizy jakości celów;</li> <li>✚ Wyznacza cele związane z dalszą edukacją i wyborem zawodu.</li> </ul>   |  | ✓ Wychowawcy klas.  |              |
| <i>Moja droga do osiągnięcia celów</i>                          | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Dostrzega związek między znajomością stylu i strategii uczenia się a efektywnością nauki;</li> <li>✚ Identyfikuje preferowany przez siebie styl uczenia się;</li> <li>✚ Wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce;</li> <li>✚ Rozpoznaje czynniki blokujące uczenie się i podejmuje próby ich eliminowania;</li> <li>✚ Zna i stosuje w praktyce różnorodne strategie uczenia się.</li> </ul> | Warsztaty z elementami miniwykładów. Prowadzenie lekcji przedmiotowych z uwzględnieniem wszystkich stylów uczenia się.             | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Pedagog;</li> <li>✓ Doradca zawodowy;</li> <li>✓ Wychowawcy klas.</li> </ul> | Praca ciągła |
| <i>Jak podejmować decyzje?</i>                                  | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Podejmując decyzje uwzględnia różne czynniki;</li> <li>✚ Dostrzega wpływ innych osób na podejmowanie decyzji;</li> <li>✚ Stosuje różnorodne metody podejmowania decyzji.</li> </ul>   | Zajęcia w ramach o społeczeństwie lub podstaw przedsiębiorczości.  | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Pedagog;</li> <li>✓ Doradca zawodowy;</li> <li>✓ Wychowawcy klas.</li> </ul> | Praca ciągła |
| <i>Wymagania rynku pracy a moja decyzja o dalszej edukacji.</i> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Dostrzega konieczność poznania sytuacji na rynku pracy w aspekcie realizowanego kierunku kształcenia i kierunków</li> </ul>   | Zajęcia w ramach godziny wychowawczej. W ramach informatyki tworzenie bazy użytecznych źródeł informacji o rynku pracy i zawodach. | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Pedagog;</li> <li>✓ Doradca zawodowy;</li> <li>✓ Wychowawcy klas.</li> </ul> | Praca ciągła |

|  | <p>pokrewnych (kierunków rozwoju, pożądanych od pracowników kwalifikacji, umiejętności);</p> <p>✚ Zna źródła informacji na rynku pracy i poszczególnych zawodów.</p>  |  |  |                 |
|--|---|--|--|-----------------|
| Zagadnienie                              | Cele  | Sposób realizacji  | Osoby odpowiedzialne   | Czas realizacji |
| <b>Klasy II: Planowanie kariery</b>      |   |  |  |                 |
| <i>Możliwości dalszego kształcenia.</i>  | <p>Uczeń:</p> <p>✚ Zna możliwe ścieżki kształcenia po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej;</p> <p>✚ Wskazuje związek między wiedzą a umiejętnościami, wynikami matury a możliwościami dalszego kształcenia;</p> <p>✚ Wymienia kolejne oraz alternatywne kroki zmierzające do zdobycia wykształcenia i zawodu;</p> <p>✚ Omawia możliwości uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym.</p> | Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.   | <p>✓ Doradca zawodowy;</p> <p>✓ Wychowawcy klas.</p>   | wrzesień        |
| <i>Wolontariat – ważne doświadczenie</i> | <p>Uczeń:</p> <p>✚ Zna przepisy związane z podejmowaniem pracy na zasadzie wolontariatu;</p> <p>✚ Dostrzega wartość pracy wolontariackiej dla siebie i innych;</p>  | <p>W ramach informatyki tworzenie internetowej bazy instytucji, organizacji, firm zatrudniających wolontariuszy.</p> <p>Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.</p> | <p>✓ Doradca zawodowy;</p> <p>✓ Pedagog;</p> <p>✓ Opiekunowie wolontariatu;</p> <p>✓ Nauczyciel informatyki.</p> | Praca ciągła    |

|                            |   |   |  |              |
|----------------------------|---|---|--|--------------|
|                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Szuka informacji o ofertach pracy dla wolontariuszy na terenie UE.</li> </ul>  |   |  |              |
| <i>Lokalny rynek pracy</i> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Wie, gdzie uzyskać informacji nt. lokalnego rynku pracy;</li> <li>✚ Zna kierunki rozwoju lokalnego rynku pracy i związane z tym zapotrzebowanie na konkretne zawody;</li> <li>✚ Wiąże dostosowane do potrzeb rynku pracy wybór zawodu z szansą na znalezienie zatrudnienia.</li> </ul> | Spotkanie z pracownikiem urzędu pracy.  | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Wychowawcy klas;</li> <li>✓ Nauczyciele przedmiotów zawodowych.</li> </ul>                              | Praca ciągła |
| <i>Zawody przyszłości</i>  | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Wymienia zawody przyszłości;</li> <li>✚ Określa umiejętności i predyspozycje konieczne do wykonywania takiego zawodu;</li> <li>✚ Dostrzega korzyści i zagrożenia związane z jego wykonywaniem;</li> <li>✚ Omawia ścieżki edukacji zmierzające do zdobycia takiego zawodu.</li> </ul>   | Wizyta w parku naukowo-technologicznym lub inkubatorze przedsiębiorczości (w ramach wycieczki przedmiotowej). | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Wychowawcy klas;</li> <li>✓ Nauczyciele przedmiotów zawodowych.</li> </ul>                              | Praca ciągła |
| <i>Unijny rynek pracy</i>  | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Zna przepisy związane z poszukiwaniem i podejmowaniem pracy na terenie UE;</li> <li>✚ Dostrzega korzyści, zalety i wady pracy</li> </ul>   | Spotkanie z pracownikiem urzędu pracy, pracownikiem pośrednictwa pracy oferującego pracę na terenie UE.       | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Doradca zawodowy;</li> <li>✓ Pedagog;</li> <li>✓ Wychowawcy klas;</li> <li>✓ Pracownicy OHP.</li> </ul> | Praca ciągła |

|  |  |   |   |                        |
|--|--|---|---|------------------------|
|  | <p>poza krajem;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Dostrzega niebezpieczeństwa związane z poszukiwaniem i podejmowaniem pracy za granicą i zna sposoby ich zminimalizowania.</li> </ul>  |   |   |                        |
| <i>Oferta szkół policealnych, pomaturalnych, wyższych</i>  | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Zna ofertę szkół policealnych, pomaturalnych i wyższych w regionie;</li> <li>✚ Zna ofertę szkół spoza regionu kształcących w niedostępnych na terenie regionu kierunkach;</li> <li>✚ Poszukuje informacji na temat poziomu kształcenia, szans znalezienia zatrudnienia po ukończeniu danej szkoły.</li> </ul> | Udział w dniach otwartych na uczelniach i w szkołach wyższych.                | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Doradca zawodowy;</li> <li>✓ Pedagog;</li> <li>✓ Wychowawcy klas.</li> </ul> | Praca ciągła           |
| <b>Zagadnienie</b>   | <b>Cele</b>  | <b>Sposób realizacji</b>  | <b>Osoby odpowiedzialne</b>   | <b>Czas realizacji</b> |
| <b>Klasy III: Informacja edukacyjna i zawodowa (konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów – decyzje).</b> |  |   |   |                        |
| <i>Oferta szkół policealnych, pomaturalnych, wyższych</i>  | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Zna ofertę szkół policealnych, pomaturalnych, wyższych.</li> </ul>  | Udział w Salonie Maturzystów Perspektywy, Informatory. Gablota.               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• doradca zawodowy,</li> <li>• pedagog</li> </ul>                              | Praca ciągła           |
| <i>Będę dobrym pracownikiem</i>  | <p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Wymienia cechy uniwersalne, pożądane u każdego pracownika;</li> <li>✚ Wyjaśnia, dlaczego u pracowników różnych zawodów i na różnych stanowiskach pożądane są różne cechy</li> </ul>  | Spotkanie z pracownikiem firmy rekrutacyjnej lub osobą pracującą w dziale HR. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wychowawcy klas</li> </ul>   | Praca ciągła           |

|  |   |  |  |              |
|--|---|--|--|--------------|
|  | osobowościowe i umiejętności interpersonalne;<br><ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Wskazuje związek między byciem dobrym pracownikiem a odniesieniem sukcesu zawodowego.</li> </ul>  |  |  |              |
| <i>Poszukuję pracy</i>                             | Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Zna źródła informacji o ofertach pracy;</li> <li>✚ Omawia i potrafi zastosować w praktyce samodzielne metody poszukiwania pracy;</li> <li>✚ Wymienia organizacje, instytucje, firmy wspierające poszukujących pracy, pomagające ją znaleźć;</li> <li>✚ Analizuje ogłoszenia z ofertami pracy</li> </ul> | Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.<br>Spotkanie z pracownikiem firmy rekrutacyjnej lub urzędu pracy.                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Doradca zawodowy;</li> <li>• Wychowawcy klas.</li> </ul>  | Praca ciągła |
| <i>Składam dokumenty aplikacyjne</i>               | Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Pisze CV i list motywacyjny w języku polskim i przynajmniej jednym obcym.</li> </ul>  | Zajęcia w ramach języka polskiego, języka obcego.<br>Ocena stworzonych dokumentów przez doradcę zawodowego lub pracownika firmy rekrutacyjnej. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nauczyciel języka polskiego;</li> <li>• Nauczyciel języka obcego;</li> <li>• Doradca zawodowy.</li> </ul> | Praca ciągła |
| <i>Sztuka prezentacji – rozmowa kwalifikacyjna</i> | Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Potrafi się przygotować do rozmowy kwalifikacyjnej;</li> <li>✚ Zwraca uwagę zarówno na treść jak i na formę wypowiedzi.</li> </ul>  | Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Doradca zawodowy;</li> <li>• Wychowawcy klas.</li> </ul>  | Praca ciągła |
| <i>Elastyczność na rynku pracy</i>                 | Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> <li>✚ Ma świadomość konieczności</li> </ul>   | Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.<br>Prezentacja multimedialna  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Doradca zawodowy;</li> <li>• Wychowawcy</li> </ul>  | Praca ciągła |

|   |  |   |  |                     |
|---|--|---|--|---------------------|
|   | <p>poszerzenia swoich umiejętności i kwalifikacji, gotowości do zmiany miejsca zamieszkania, zawodu;</p> <p>+ Dostrzega możliwości poszerzenia lub zmiany kwalifikacji, nabycia nowych umiejętności w kontekście dokonanego już wyboru dalszej ścieżki edukacji.</p> | <p>o ludziach, którzy wielokrotnie w swoim życiu zmieniali zawody, np. z powodu zdrowia, zakończenia kariery itp.</p> | <p>klas.</p>   |                     |
| <p><i>Funkcjonowanie rynku pracy.</i><br/><i>Bezrobocie</i></p> | <p>Uczeń:</p> <p>+ Wymienia i charakteryzuje czynniki wpływające na funkcjonowanie rynku pracy;</p> <p>+ Omawia przyczyny i rodzaje bezrobocia;</p> <p>+ Zna instytucje i organizacje pomagające wyjść z bezrobocia.</p>   | <p>Zajęcia w ramach godziny wychowawczej i informatyki.</p>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Doradca zawodowy;</li> <li>• Wychowawcy klas;</li> <li>• Nauczyciel informatyki.</li> </ul> | <p>Praca ciągła</p> |

### **Indywidualna praca z uczniem**

Na poziomie każdej klasy doradztwo indywidualne obejmuje:

- ✓ Pracę z uczniami mającymi problemy z decyzją o dalszej ścieżce edukacyjnej;
- ✓ Diagnozę zdolności i predyspozycji;
- ✓ Pomoc w planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej, wyborze zawodu.

### **Praca z rodzicami**

- ✓ Prezentacja planu pracy z uczniem w ramach WSDZ.
- ✓ Organizacja warsztatów *Skuteczna komunikacja*.
- ✓ Indywidualna praca z rodzicami uczniów.
- ✓ Udział rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów w spotkaniach z uczniami.
- ✓ Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
- ✓ Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa wyższego. Wspieranie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.

## 9. WSDZ dla LXIII Liceum Ogólnokształcącym im. Lajosa Kossutha w Warszawie.

| Lp.  | ZADANIA GŁÓWNE   | ZADANIA SZCZEGÓŁOWE  | FORMY REALIZACJI  | ŚRODKI REALIZACJI  | OSOBY ODPOWIEDZIALNE |
|--|--|--|---|--|----------------------|
| 1  | POBUDZANIE UCZNIĄ DO DOKONANIA AUTOANALIZY                           | Ocenianie własnych zdolności i możliwości  | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- wychowawcze;<br>- udział w badaniu służącym diagnozie i autodiagnozie zainteresowań zawodowych;<br>Przedmioty związane z przedsiębiorczością. | - pogadanki,<br>- kwestionariusze,<br>- wykłady.   |                      |
|  |  | Tworzenie systemu wartości realizowanych w poszczególnych sferach życia  | Godziny lekcyjne:<br>- wychowawcze,   | - pogadanki,<br>- kwestionariusze.   |                      |
|  |  |  | - przedmioty związane z przedsiębiorczością,  | - pogadanki,<br>- kwestionariusze.   |                      |
|  |  | Określenie zainteresowań i kierunków aktywności  | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- wychowawcze,  | - pogadanki,<br>- kwestionariusze.   |                      |
|  |  |  | - przedmioty związane z przedsiębiorczością,  | - pogadanki,<br>- kwestionariusze.   |                      |
| Rozpoznawanie ról społecznych i modeli życia | Godziny lekcyjne:<br>- wychowawcze,                                  | - pogadanki,<br>- kwestionariusze.   |   |  |                      |
|  | - wychowanie do życia w rodzinie.                                    | - pogadanki,<br>- kwestionariusze.   |   |  |                      |
| 2  | POGŁĘBIANIE WIEDZY O ZAWODACH I WYMAGANIACH ZWIĄZANYCH Z ICH WYBOREM | Poznanie wymagań świata pracy  | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością,  | - pogadanki,<br>- ćwiczenia.   |                      |
|  |  |  | - wychowawcze,  | - pogadanki,<br>- ćwiczenia.   |                      |
|  |  | Poznanie grup zawodów  | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością,<br>- wychowawcze,  | - wycieczka.<br>- pogadanki.   |                      |
|  |  |  | - języka polskiego,   | - wywiady z przedstawicielami różnych zawodów.   |                      |
|  |  |  | - przedmioty zawodowe,  | - pogadanki.   |                      |
|  |  |  | - spotkania z rodzicami i absolwentami szkoły,  | - rozmowy, dyskusje.   |                      |
|  |  |  | - zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,  | - zajęcia zlecone (zewnętrzne).  |                      |
|  |  |  | - samokształcenie,  | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- zasoby multimedialne,<br>- katalogi zawodów, prasa. |                      |
|  |  |  | - gazetka szkolna.  | - artykuły,<br>- zdjęcia, informacje.  |                      |
|  |  |  |   |  |                      |
| 3  | WYZWALANIE AKTYWNOŚCI DO PLANOWANIA WŁASNEJ KARIERY                  | Nauka umiejętności wyznaczania celów zawodowych  | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- wychowawcze,<br>- zajęcia z realizatorami zewnętrznymi  | - pogadanki,<br>kwestionariusze,<br>- ćwiczenia aktywizujące.                            |                      |
|  |  |  | - przedmiotów zawodowych.   | - pogadanki,<br>kwestionariusze,<br>- ćwiczenia aktywizujące.                            |                      |
|  | Przygotowanie planów dotyczących życia zawodowego                    | Poradnia PPP<br>OHP<br>zajęcia z realizatorami zewnętrznymi<br>Godziny lekcyjne:<br>- wychowawcze,<br>- rozmowy z rodzicami. | - pogadanki,<br>kwestionariusze,<br>- ćwiczenia aktywizujące.<br>- pogadanki.   |  |                      |



|   |  |  |  |   |  |  |  |
|---|--|--|--|---|--|--|--|
| 4   | PRZYGOTOWYWANIE DO PODEJMOWANIA KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO                                 | Planowanie ścieżek edukacyjnych                                  | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością, | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- pogadanki,<br>- ćwiczenia aktywizujące.  |  |  |  |
|   |  |  | - wychowawcze,   | - pogadanki.  |  |  |  |
|   |  |  | - samokształcenie.   | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- zasoby multimedialne,<br>- katalogi zawodów, prasa.                              |  |  |  |
|   |  | Zapoznanie z ofertami edukacyjnymi szkół policealnych i wyższych | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- wychowawcze,                               | - materiały reklamowe szkół.  |  |  |  |
|   |  |  | - targi edukacyjne,  | - materiały reklamowe szkół,<br>- strony internetowe szkół,<br>- rozmowy indywidualne podczas targów.                 |  |  |  |
|   |  |  | - spotkania ze studentami,   | - pogadanki.  |  |  |  |
|   |  | Poznanie zasad rekrutacji do szkół policealnych i wyższych       | - samokształcenie.   | - materiały reklamowe szkół,<br>- strony internetowe szkół,<br>- rozmowy indywidualne podczas targów.                 |  |  |  |
|   |  |  | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- wychowawcze,                               | - strony internetowe szkół,<br>- czasopisma młodzieżowe,<br>- informatory.  |  |  |  |
|   |  |  | - samokształcenie.   | - strony internetowe szkół,<br>- czasopisma młodzieżowe,<br>- informatory.  |  |  |  |
|   |  | 5  | PRZYGOTOWYWANIE DO WEJŚCIA NA RYNEK PRACY  | Poznanie praw i obowiązków absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej  | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością, | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- pogadanki.            |  |
|   |  |  |  |   | - wychowawcze,   | - portfolio doradcy zawodowego.                            |  |
|   |  |  |  |   | - samokształcenie,   | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- zasoby multimedialne. |  |
| Poznanie aktywnych metod poszukiwania pracy | - zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.                           |  |  | - zajęcia zleczone (zewnątrzne).  |  |  |  |
|   | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością, |  |  | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- pogadanki,<br>- zasoby multimedialne,<br>- ćwiczenia aktywizujące.               |  |  |  |
|   | - wychowawcze,   |  |  | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- pogadanki.   |  |  |  |
| Tworzenie dokumentów aplikacyjnych          | - zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, itp., samokształcenie.    |  |  | - zajęcia zleczone (zewnątrzne).  |  |  |  |
|   | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością, |  |  | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- pogadanki,<br>- wykłady,<br>- ćwiczenia aktywizujące,<br>- zasoby multimedialne. |  |  |  |
|   | - wychowawcze,   |  |  | - pogadanki.  |  |  |  |
|   | - języka polskiego, języki obce  |  |  | - portfolio doradcy zawodowego.   |  |  |  |
| Przygotowywanie do rozmowy kwalifikacyjnej  | - samokształcenie,   |  |  | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- zasoby multimedialne.  |  |  |  |
|   | - zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.                           |  |  | - zajęcia zleczone (zewnątrzne).  |  |  |  |
|   | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością, |  |  | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- pogadanki,<br>- ćwiczenia aktywizujące,<br>- zasoby multimedialne.               |  |  |  |

|  |   |   |   |   |                                 |                         |                         |  |
|--|---|---|---|---|---------------------------------|-------------------------|-------------------------|--|
|  |   |   | - wychowawcze,  | - pogadanki.  |                                 |                         |                         |  |
|  |   |   | - języka polskiego, języki obce   | - ćwiczenia aktywizujące.   |                                 |                         |                         |  |
|  |   |   | - zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,                | - zajęcia zlecone (zewnątrzne).   |                                 |                         |                         |  |
|  |   | Poznanie zasad prawidłowego zawierania umów o pracę   |   | - samokształcenie.  | - portfolio doradcy zawodowego, | - zasoby multimedialne, | - prasa.                |  |
|  |   |   |   | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością,  | - portfolio doradcy zawodowego, | - wykłady, pogadanki,   | - zasoby multimedialne. |  |
|  |   |   |   | - samokształcenie.  | - portfolio doradcy zawodowego, | - zasoby multimedialne, | - prasa.                |  |
| Rozpoznawanie możliwości samozatrudnienia i zatrudnienia za granicą. |   | Poradnia PPP<br>OHP<br>Godziny lekcyjne:<br>- przedmioty związane z przedsiębiorczością,                  | - portfolio doradcy zawodowego,   | - wykłady, pogadanki,   | - zasoby multimedialne,         | - prasa.                |                         |  |
|  |   | - samokształcenie,  | - portfolio doradcy zawodowego,   | - zasoby multimedialne,   | - prasa.                        |                         |                         |  |
|  |   | - zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.  | - zajęcia zlecone (zewnątrzne).   |   |                                 |                         |                         |  |
| 6  | TWORZENIE ZASOBÓW INFORMACYJNYCH, DYDAKTYCZNYCH I METODYCZNYCH Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO | Gromadzenie materiałów, filmów, programów multimedialnych, poradników metodycznych, prenumerata czasopism | „Szkolny Punkt Doradztwa Zawodowego” (Gabinet pedagoga szkolnego)             | - portfolio doradcy zawodowego,<br>- zasoby multimedialne,<br>- wydawnictwa z zakresu doradztwa zawodowego,<br>- prasa,<br>- perspektywy. |                                 |                         |                         |  |
| 7  | WDRAŻANIE RÓŻNYCH FORM PRACY Z UCZNIEM  | Stosownie poradnictwa grupowego   | - zajęcia zewnętrzne w OHP,   | - pogadanki,<br>- kwestionariusze,<br>- ćwiczenia aktywizujące.   |                                 |                         |                         |  |
|  |   |   | - współpraca z placówkami oświatowymi zatrudniającymi doradcę zawodowego.     | - zajęcia zlecone (zewnątrzne).   |                                 |                         |                         |  |
|  |   | Wdrażanie poradnictwa indywidualnego  | - wizyty w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,                              | - rozmowy indywidualne.   |                                 |                         |                         |  |
|  |   |   | - współpraca z placówkami oświatowymi zatrudniającymi doradcę zawodowego.     | - zajęcia zlecone (zewnątrzne).   |                                 |                         |                         |  |
| 8  | POPULARYZOWANIE TEMATYKI DORADZTWA ZAWODOWEGO   | Stosowanie aktywnego przepływu  | - ścienna tablica informacyjna,   | - prace graficzne,<br>- wystawy.  |                                 |                         |                         |  |
|  |   |   | - okolicznościowe plakaty,  | - prace graficzne.  |                                 |                         |                         |  |
|  |   |   | - ogólnoszkolne konkursy z zakresu przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego, | - metody aktywizujące.  |                                 |                         |                         |  |
|  |   |   | - aktualizacja i popularyzacja szkolnej strony www.                           | - szkolna strona www.   |                                 |                         |                         |  |
|  |   | Uczestniczenie w targach edukacyjnych   | Zgodnie z harmonogramem targów.   | - rozmowy indywidualne,<br>- ulotki, informatory.   |                                 |                         |                         |  |
|  |   | Współpracowanie z rodzicami   | Zebranie z rodzicami oraz uczniami, godziny lekcyjne, wychowawcze.            | - pogadanki.  |                                 |                         |                         |  |
| Współpracowanie z lokalnymi przedstawicielami rynku pracy            | Godziny lekcyjne:<br>- podstawy przedsiębiorczości.   | - pogadanki,<br>- korespondencja,<br>- współpraca.  |   |   |                                 |                         |                         |  |

## 10. Ewaluacja.

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie LXIII Liceum Ogólnokształcącym były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów oraz ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej skierowanej do uczniów (ocena treści i form

przekazywania informacji przez doradcę i nauczycieli), obserwacji własnej i informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji planowych działań, doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia.

Opracowała:

*Agnieszka Makowska*

*koordynatorka szkolnego doradztwa zawodowego*

*Załączniki:*

Scenariusze zajęć.

## **1. MĄDRZE ZAPLANUJ SWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ!**

Cykl zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

**zajęcia – POZNANIE SIEBIE: „MOJE IMIĘ”**

Klasa: I

Czas trwania zajęć: 45 min

### **Cel ogólny zajęć:**

- pobudzenie uczniów do refleksji na temat własnej osoby;
- rozwijanie umiejętności odkrywania i opisywania własnych zainteresowań, cech charakteru;
- integracja klasy.

### **Cele szczegółowe:**

Uczeń potrafi:

- określić swoje zainteresowania;
- zaprezentować informacje dotyczące własnych cech charakteru na forum klasy.

### **Metody pracy:**

- mini – wykład;
- prezentacja;
- dyskusja;
- praca w grupach.

### **Formy pracy:**

indywidualna;

grupowa.

### **Środki dydaktyczne:**

prezentacja multimedialna;

projektor;

kartki A4;

kredki, mazaki dla każdego z uczniów.

| Lp. | Etapy lekcji                            | Czynności nauczyciela   | Przewidywane czynności ucznia  | Czas                 |
|-----|---|---|--|----------------------|
| 1.  | Wprowadzenie do tematu znaczenia imion. | Nauczyciel rozpoczyna zajęcia przekazując informacje nt. nadawania imion, np.: „ <i>czy wiedzieliście, że nasi prapradziadkowie przypisywali imionom funkcje magiczne? Nie były one nadawane na stałe i zmieniały się z biegiem lat, w zależności od zmian zachodzących w życiu danej osoby. W zwyczaju było nadawanie wnukom imion dziadków czy krewnych, którzy zasłużyli się dla rodziny. Wierzono że imiona determinują konkretne cechy, których życzyło się dziecku. Czy znasz znaczenie, pochodzenie swojego imienia?</i> ” | Uczniowie opowiadają o swoich imionach.  | 10 min               |
| 2.  | Rozwinięcie tematu – ćwiczenie.         | Nauczyciel proponuje uczniom rozwiązanie ćwiczenie: „ <i>Narysuj swoje imię</i> ”.<br><br>Prezentacja prac uczniów – czy jakieś prace są do siebie podobne?<br>Czy osoby o tych samych imionach mają takie same, czy różne zainteresowania? Jak wasze imiona będą wyglądały gdy będziecie dorośli?  | Uczniowie przedstawiają swoje imiona w formie graficznej.<br><br>Uczniowie zastanawiają się nad pytaniami nauczyciela, rozważają jakie będą mieli zainteresowania, jakie będą wykonywali zawody w przyszłości. | 15 min<br><br>15 min |
| 3.  | Zakończenie – podsumowanie zajęć.       | Nauczyciel podsumowuje zajęcia.   | Uczniowie umieją opisać swoje, zainteresowania, cechy charakteru.  | 5 min                |

*Publikacje:*

„Od aktora do autora” Wspieranie młodzieży w konstruowaniu własnej kariery, Joanna Minta; Warszawa 2012

Młodzieżowy Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych –MŁOKOZZ, Warszawa 2011

Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, A. Paszkowska – Rogacz, M. Tarkowska, Warszawa 2004

Psychologiczne podstawy wyboru zawodu. Przegląd koncepcji teoretycznych, A. Paszkowska – Rogacz, Warszawa 2003

Materiały do bezpłatnego pobrania:

- ✓ ([www.progra.pl](http://www.progra.pl)).
- ✓ Świat zawodów bez tajemnic – scenariusz zajęć z poradnictwa zawodowego dla szkoły podstawowej  
Poznaję siebie – moje zdolności i zainteresowania – scenariusz zajęć z poradnictwa zawodowego dla gimnazjum.
- ✓ Co dalej? Planuję swoją karierę edukacyjno-zawodową – scenariusz zajęć z poradnictwa zawodowego dla szkoły ponadgimnazjalnej.
- ✓ Biuro Edukacji m.st. Warszawa <http://edukacja.warszawa.pl>.
- ✓ Dokumenty Europass <http://europass.org.pl>.
- ✓ Europejski Portal Mobilności Zawodowej  
EURES <https://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=pl> Informacje dotyczące edukacji, scenariusze zajęć.
- ✓ informacje o egzaminach konkursach <http://www.interklasa.pl>.
- ✓ Informacje na temat przeliczania ocen na punkty <http://www.kuratorium.waw.pl>.
- ✓ Informacje o lokalnym i krajowym rynku pracy <http://www.psz.praca.gov.pl>.
- ✓ Informacje o szkołach, kształceniu zawodowym i ogólnym.
- ✓ <http://www.ore.edu.pl>.

- ✓ Informacje o uczelniach, kierunki studiów <http://www.uczelnie.info.pl> Informacje o zawodach, filmy zawodoznawcze.
- ✓ <http://www.ohpdlaszkoly.pl> Informacje o zawodach, rankingi szkół.
- ✓ <http://www.perspektywy.pl> Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, filmy zawodoznawcze.
- ✓ Informacje o szkoleniach, nowości w doradztwie zawodowym, publikacje <http://nowości w doradztwie zawodowym, publikacje><http://www.koweziu.edu.pl>.